

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Festgebete der Israeliten

Für die ersten Tage des Wochenfestes

Stern, Salomo Gottlieb

Wien, 620 = 1859

תועובש לש ינש םויל הצוי

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12293)

(וְהָיָה אֲמוֹן מְהֵרָה לְמַעַנָּה. וְאָמַר בְּלִבּוֹ אֲבָרָא עוֹלָם
בְּבִינָה. בְּעֵבוֹר אֲמָנָה):

מֵעוֹלָם נִסְכָּתִי מֵרֹאשׁ: גְּזָרָה שְׁוֹה גְזָר בִּי מֵרֹאשׁ.
לְחַקּוֹר וְלִדְרוֹשׁ. הַכֹּל מֵרֹאשׁ. מִי יַעֲלֶה בְּרֹאשׁ. מִי יִהְיֶה
בְּרֹאשׁ. מִה שְׂיִהְיֶה מֵרֹאשׁ. הוּא שְׂיִהְיֶה בְּסוֹף לְרֹאשׁ.
נִסְכֵי אָדָם נִסְכוּ בִּי מֵרֹאשׁ וְנִסְכָּתִי לְמַלְכֵי הַמִּתְנַשֵּׂא
כָּל קְרֹאשׁ:

(וְהָיָה אֱלֹהֵי בְּדַבְרָה. וְנִשְׁתַּעֲשַׁע בְּדַבְרָה. וְאָמַר
בְּעֵבוֹרָה. אֲבָרָא עוֹלָם בְּהַגְבִּירָה. וְלִדְרוֹת לְהַסְבִּירָה):
מִקְדָּמֵי אֶרֶץ. (מִקְדָּוִי אֶרֶץ). דְּבָרִים שְׂבַעָה קָדְמוֹ
לְאֶרֶץ בְּסֵא רָם וְנִשְׂאָ קָדָם לְשָׁמַי אֶרֶץ. בְּסֵא יִשְׂרָאֵל
קָדָם לְמַמְלָכוֹת הָאֶרֶץ. אֲבוֹת הָעוֹלָם קָדְמוֹ לְמוֹסְדֵי
אֶרֶץ. שֵׁם מְשִׁיחַ קָדָם לְשִׁמּוֹת אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ. גֵּן עֵדֶן
קָדְמָה לְעֵנֹי אֶרֶץ. עֵרוֹד מֵאֲתָמוֹל תּוֹפֵת קָדָם לְרִשְׁעֵי
אֶרֶץ. יִשְׂרָאֵל וְהַתְּשׁוּבָה קָדְמוֹ לְיוֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ. וְאֲנִי
קָדָם מִקְדָּמֵי אֶרֶץ:

(וְהָיָה מֶלֶךְ בְּמִסְבּוֹ מְהֵרָה בְּמִדַּת טוֹבוֹ. וְאָמַר
בְּלִבּוֹ. אֲבָרָא עוֹלָם לְיֹשְׁבוֹ. בְּעֵבוֹר יִשׁוּבוֹ):

בְּאֵין תְּהוֹמוֹת הוֹלְלָתִי. הָאֶרֶץ עַד לֹא גִתְחוּלְלָה
גִתְחוּלְלָתִי. וּבְאֵין חֶשֶׁד עַל פְּנֵי תְהוֹם הָאֶרֶץ וְהַגְהָתִי.
וּבְאֵין קוֹרָא תְהוֹם אֵל תְּהוֹם בְּפִי נִקְרָאתִי. וּבְעֵרַת
נִבְקָעוּ בְּדַעְתּוֹ נִבְקָעוּ בְּדַעְתִּי. וּבִתְהוֹם רַבָּה מִשְׁפָּטִי
מִלֵּאתִי. וְעַלֵּיהֶם חוֹק חֲגָתִי וְנִגְבַּלְתִּי. וּבִתְנִינִים אֲשֶׁר
בְּתְהוֹמוֹת גִּתְחוּלְלָתִי:

בְּאֵין מַעֲיָנוֹת נִכְבְּדֵי מַיִם. וּבְאֵין מַעֲיָנוֹת מַעֲיָנֵי
נוֹבַעַת מַיִם. וּבְאֵין נִקְרוֹת נְהָרֵי מוֹשֵׁד מַיִם. וּבְאֵין בְּאֵרוֹת
בְּאֵרֵי נוֹבַעַת מַיִם. וּבְאֵין מְהוֹרוֹת מְקוֹרֵי חַיִּים מַיִם.

וּבְאֵין מַיִם הַיְיִתִי כְּבִרְכַת מַיִם. וּבְאֵין מְקוֹה מַיִם. מְקוֹה
 יִשְׂרָאֵל יי לְהוֹזֹת מִמְּקוֹה מַיִם:

בְּטָרֵם הָרִים הַטְּבָעוּ. זְוִיּוֹת עוֹלָם בִּי נִטְעוּ. הָרְרִי
 יִשְׂרָאֵל בִּי נִתְקַעוּ. הָרְרִי עַד בִּי נִתְיַדְעוּ. הָרְרִי אֵל בִּי
 נִתְיַדְעוּ. בְּפָלֶם וּבְמֵאזְנִים בִּי נִשְׁקָלוּ וְנִדְעוּ. תּוֹעֲפוֹת
 גְּבָהֶם וּמַחְקָרֵי יְסוּדֵם בִּי גִשְׁתַּמְעוּ. וּבַהֲיַדְעֵי בְּסִינֵי
 כָּלֶם גִּזְדְּעוּעוּ. וְיִהְיֶה הַמּוֹרֶיָה כָּלֶם נִכְרְעוּ. וְעַל מָה
 אֲדַנִּיָּה הַטְּבָעוּ. בְּטַבְעֵתִי אֶרֶץ וְאֲדַנִּיָּה הַטְּבָעוּ:

לְפָנַי גְּבַעוֹת חוֹלְלֵתִי. הִקֵּר גְּבַעוֹת עוֹלָם הַתְּחוֹלְלֵתִי.
 גְּבַעַת הַלְכוּנָה אֲנִי חִלְתִּי. וְגְבַעָה נִשְׂאָה אֲנִי הוֹלְדֵתִי.
 וְגְבַעוֹת כְּנִשְׂאוֹ בְּצַדִּיקָה נִתְנַשְׂאָתִי וְלִכְלֵל הָר וְגְבַעָה
 קִדְמָה גְּבַעֵרֵנִי. וּמִגְּבַעוֹתֵי לְגְבַעוֹת עוֹלָם דִּלְגֵתִי.
 וּמִגְּבַעוֹת עוֹלָם לְגְבַעַת סִינֵי גְּבַלְתִּי:

עַד לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוּצוֹת. טַבּוֹר הָאָרֶץ וְטַבּוֹר
 חוּצוֹת. טַבּוֹרֵי הַיָּרֵה מִשְׁתִּירַת אֶרֶץ וְחוּצוֹת. וּמִשְׁתִּית
 טַבּוֹרֵי הוֹשְׁתוֹ אֶרֶץ וְחוּצוֹת. מַחִיקֵי אֵל חִיק הָאָרֶץ
 וּמַחִיק הָאָרֶץ אֵל חִיק חוּצוֹת. וּמִמִּשְׁתִּיתִי הָיָה מִשְׁתִּית
 הָאָרֶץ וְחוּצוֹת. כְּפִי תַחְרָא בֵּין אֶרֶץ וְחוּצוֹת:

וְרֹאשׁ עֲפָרוֹת תִּבֵּל. יִצִיר אֲשֶׁר יִצֵר רֹאשׁ עֲפָרוֹת
 תִּבֵּל. מִמֶּנּוּ הֵצִיק מְצוּקֵי תִבֵּל. וַיִּשֶׁת עֲלֵיהֶם תִּבֵּל.
 כְּתֵרוּמָה הוֹרֵם רֹאשׁ עֲפָרוֹת תִּבֵּל כְּחִלָּה. מֵעֶסֶה
 הַפְּרִישׁ לְתִבֵּל. וּמִזִּבְחֵ אֲדָמָה הָיָה רֹאשׁ לְתִבֵּל. מִגּוֹשֵׁי
 הַשֶּׁלֶךְ עֶפֶר לְתִבֵּל. הוּא הָיָה רֹאשׁ עֲפָרוֹת תִּבֵּל:

בְּהִכִּינוּ שָׁמַיִם שָׁם אֲנִי. כְּאֹהֵל עֵת טָרֵם מִתְחַם
 יוֹתֵר מֵהֶם מִתְחַנֵּי. כְּדוֹק עֵת טָרֵם נָטַם אֶצְלוֹ נְמִנֵי
 בִּימֵין טָרֵם טַפְחָם מִימֵינוֹ אֵשׁ דֵּת טַפְחָנִי. וּבְזֵרַת טָרֵם
 תִּקְנָם בָּהּ תִּקְנֵנִי. וְאַצְבְּעוֹת טָרֵם קִבְּעָם בְּאַצְבְּעוֹתַי

קבעני. וערת אשר פרשם באהל כיריעה פרשני.
וליריעותם אמר די וליריעותי לא אמר דיני:

בחקו חוג על פני תהום. למעני חק שלשה חקים על
רום ועל תחת ועל תהום. בשומי לים חקו חקי הגעל פני
תהום. בחקו אבן שתיה על פני תהום. בחקו לויתן על
דלתות תהום. בחקו אבן פנה שלא יציה לעזרם תהום.
בחקו חוג חקי כבוש על תהום:

באמצו שחקים ממעל. מתאמצת הייתי במרומי מעל.
באמצו ערבות לרכוכו. הייתי רכוכו. באמצו שחקים
לעזו. הייתי מעזו. באמצו מעונה בזרועו. הייתי כקמיע
על זרועו. באמצו זבול לקדשו: הייתי זבולה בשם
קדשו: באמצו ערפל תחת רגליו. הייתי משתעשעת
על ארכובות רגליו. באמצו שמים ושמי השמים והמים
אשר מעל השמים. באמצו כל אלה אמצני נוטה
שמים:

בעזו עינות תהום. נעזוה מעיני ממעינות תהום.
נתעזו מימי ממימי תהום. בטרם נעזו עזים עזוה
הייתי על תהום. בשומו לים חקו. שם עדיהם חקו.
ומים לא יעברו פיו. כן לא יעברו על פי. ונשתכלל
עולם במאמר פי שהייתי בפיו:

בחקו מוסדי ארץ. סד במוסדי מוסדי ארץ. המה
היוצרים היוצרים אשר בארץ. ויושבי גטעים גטיעת
שורק בארץ. לנטוע שמים וליסוד ארץ. ונגדרה נעשיתי
בארץ. ועם המלך במלאכתו מלך בי מלך עד כל
הארץ. המליכני והמקתי עד לא שמים וארץ. ומיום
דבר ויקרא ארץ. קרא לי ראשי דורות ארץ: קרא
לאדם הנוצר מארץ. קרא לנח איש צדיק בארץ.

קָרָא לְאַבְרָהָם מֵאֲצִילֵי אֶרֶץ. קָרָא לַיִצְחָק הַזּוֹרֵעַ
בְּאֶרֶץ. קָרָא לַיעֲקֹב הַנִּחְתָּם בְּשֵׁמי עֶרֶץ. קָרָא
לְשִׁבְטִים לְקְדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ. וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
שָׂאֲלֵנִי יוֹצֵר הָאֶרֶץ:

עֲמַד אָדָם רֹאשׁ לְנִשְׁמוֹת. זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם
רְשׁוּמוֹת. וְאָמַר אֵלֶיהָ הִנֵּה זֶה חֶכֶם מְלֵא חֲכָמוֹת.
בְּצֶלֶם וּבְדַמוֹת אוֹתוֹ לְדַמוֹת. בְּאֶחָד מִמֶּנּוּ מְעוֹלָה
בְּאִימוֹת. וּמוֹרָאוֹ עַל חַיּוֹת וּבְהֵמוֹת. וְכֹלֶם יִצְרָתִי עָלַי
אֲדַמוֹת. וּבְדַעְתּוֹ קָרָא לָהֶן שְׁמוֹת. וְאַחֲרֵי כֵן קָרָא
שְׁמֵי הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא בְּשִׁמוֹת:

פֶּרֶשׁ זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם. וְנִמְצָא דוֹר שְׁלִישִׁי
דְּחוּף מִבְּנֵי אָדָם. כִּהוּחַל לְקִרְוֵא בְּשֵׁם מְעַשֵׂי יְדֵי אָדָם.
וְקָם דוֹר עֲשִׂירֵי מְקַלְקֵל בְּאָדָם. וַיִּרְאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים
אֶת בְּנוֹת הָאָדָם. וַיֵּרָא יי כִּי רַבָּה רַעַת הָאָדָם. וַיֹּאמֶר
"אִמְחָה אֶת הָאָדָם. לֹוֹלֵי נוֹלַד אִישׁ צַדִּיק בְּאָדָם. זֶה
יִנְחַמְנוּ אוֹמְרִים מִלְּמַעְלָה פְּנִיהֶם פְּנֵי אָדָם. וְלִמְטָה
אוֹמְרִים זֶה יִנְחַמְנוּ בְּנֵי אָדָם. וְאָמַר אֵלֶיהָ הִנֵּה זֶה
אָדָם תַּחַת אָדָם. וּמְצָא חַן וְשִׁכַר מִזֶּבֶד בְּעֵינֵי אֱלֹהִים
וְאָדָם:

צִי מְמוֹרָה וּכְשֹׁחַר עָלָה. וְנִקְרָא עִישׁ פּוֹרַח עַל פְּנֵי
מְעָלָה. אֵב הַמּוֹן נִקְרָא וְנִתְעָלָה. וּבְעֶשֶׂר גְּצִרְף וְלֹא
נִמְצָא כּוֹ עוֹדָה. עֵבוּדָה זָרָה עַל יְדוֹ בְּטָגָה. וְקָרַב
רְחוּקִים לְזִכּוֹת מְנַטְלָה. הַכִּירְנִי וְהַכִּרְתִּיו בְּאֶהְבְּרָה
כְּלוּדָה. כְּרִי הוּא לָךְ לְשֵׁם וּלְתַהֲלָה. לְשִׁמּוֹר מְצוֹתֶיךָ
יוֹמָם וּלְיָלָה. הַזּוֹרוֹת אֲשֶׁר לְפָנָיו לֹא זָכוּ דְמִילָה. וּמַעַת
נִתְחַתְּמָה בּוֹ נִתְמַנָּה דְכָל תְּפִלָּה.

קָרְבֵן שְׁלָם יַחֲדוֹ גִּמְצָא. כְּטָנָא בְּכוֹרִים אִזּוּ גִרְצָה

בְּשֵׁה לְטַבַּח רֵיז בְּמְרוּצָה. שְׁלֹשָׁה יָמִים מְזוּרָה וְנִפְשׁוּ
 לֹא קָצָה. הוֹעֵצִי נָא עִמִּי דַת מוֹעֵצָה. וְלִקְחִי אוֹתוֹ
 לְחַפְתָּ עֲלֵי צָה. לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לְקָרְאתְךָ יֵצֵא. וְלִמְעַנּוּ
 אֲרָאִים מִמְּחֵצָה. מִר צָעֲקוּ חוּצָה:

רַחֵק אִישׁ שָׂדֵה וְקוֹרֵב אִישׁ תָּם. יֵשֶׁב אֶהְלִים
 בְּאֶהְלִי רוּם נְחֹתָם. וְגַם בְּמִרְכָּבָה תִּאָּרוּ נְחֹתָם. עוֹלִים
 בְּמַעְלוֹתָם וְיִוְרְדִים בִּירִידָתָם. תִּמְהִים עַל מְרָאָה זֶה
 חוֹתָם. וְאוֹמֵר אֶלֶּיָּה הִנֵּה זֶה חוֹתָם יָפָה מְכַל חוֹתָם.
 חוֹתְמוֹת שְׁנַיִם עֶשֶׂר נְחֹתָמוֹ מִזֶּה חוֹתָם. בְּשִׁבְעַת הַמְּלָךְ
 שְׁבוּעִים בְּאַחַד חוֹתָם. עַל לֵב וְעַל זְרוּעַ לְמַעַנְךָ חֲתַמְתִּי
 חוֹתָם:

שְׁלָמוֹ כֹּל אֱלֹה בְּעַמּוֹד עִם עוֹלָם. כְּשִׁלְמוֹ אֱלֹפִים
 עַד שְׁלֹא נִבְרָא עוֹלָם. וְאֱלֹפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת וְאַרְבַּעַיִם
 וְשִׁמְנָה שָׁנָה מִשְׁנִבְרָא עוֹלָם. אִמְרָה תוֹרָה זֶה מֹשֶׁה
 אֲשֶׁר נִקְרָא עָנּוּ מֵעוֹלָם. וְיִדְבֵּר יי אֵל מֹשֶׁה אֲשֶׁר
 נִכְתָּב מֵעוֹלָם. הוּא יִרְשִׁי מוֹרֶשֶׁת עוֹלָם. וְהוּא יִקְחִי
 מִתְּנַת עוֹלָם. וְכֹל בְּאִי עוֹלָם יֵאֱמִינוּ בִּי לְעוֹלָם:

(וְהָיָה אֵל אֱמוּנָה. מְהִרְהֵר לְמַעַנָּה. וּמִבֵּין בְּחִנִּינָה.
 אֲבָרָא עוֹלָם בְּבִינָה. בְּעִבּוֹר אֱמֻנָה.)

תּוֹלְדוֹת רוּם וְתַחַת בְּהוֹדְעוֹתָם. וּבְשִׁבְעָה קוֹלוֹת
 כְּנִרְאוּ כְּנוֹעִים. שְׁתֵּים זוֹ שְׁמַעְנוּ שְׁמַעֲם. וְלִשְׁתֵּי
 שְׁמִיעוֹת נִתְּלַק קוֹל רַעֲם. לְגוֹיִם קוֹל זַעֲם. וְלִישְׂרָאֵל
 קוֹל נוֹעֲם. וְאִמְרוּ הַכֹּל מָה זֶה קוֹל מוֹרֶעִם. הוֹלֵךְ
 וּמִתְּגַל כְּגִלְגָּלִי רַעֲם. וְאוֹמֵר לָהֶם יֵשׁ לִי טַעַם בֵּינִי
 וּבֵין עָם. וְרִכְבּ רַבּוֹתִים נִתְּכּוֹנֵי מוֹד עָם. וְשִׁבְעָה
 רְקִיעִים נָטוּ בְּזוֹ עָם. בְּזֶרֶת אֲשֶׁר תִּכְנַם בְּהַ קְרָעִים.
 וַיִּשָּׂם וַיִּסִּיעֵם מִמְּקוֹמָם וּמִמְּסָעֵם. וְהָיוּ נוֹטְפִים בּוֹשָׁם

מִזַּעַם. וְאָמְרוּ מִלְּאֲכֵי הַשָּׁרֵת מַה זֶה הַפֶּעַם. נוֹרָא
 אֱלֹהִים מִמֶּקְדָּשׁוֹ הַמּוֹנְעִים. אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נוֹתֵן עֹז
 וְתַעֲצוּמוֹת לָעַם. וּבִכֵּן אָמַר לָעָנוּ רַד הַיַּעַד בָּעַם:
 וַיִּשְׁמְחוּ כָּל הָעָם. בְּשִׂמְחַת אֲמָרֵי נֹעֵם. וְנִתְמַנָּה
 צִיר רוּעֵם. וַיֵּרַד מֹשֶׁה מִן הַהָר אֶל הָעָם:
 וּבִכֵּן וַיֵּרַד מֹשֶׁה מִן הַהָר אֶל הָעָם:

אֵתוֹ מִצֹּת וְחֻקִּים. בְּאֵר הַיֵּטֵב הַקּוֹקֵים. גְּמוּלֵי חֶלֶב
 מְנִיקִים. יְדִימוֹ חֶכְמָה מְפִיקִים. הַשִּׁפְעַ מְקוֹר מַיִם חַיִּים
 מְזַנְקִים. וּמְנוֹפֶת צוּפִים וּמְדַבֵּשׁ מִתּוֹקִים. זוֹהַר לְעֵינַיִם
 מְבַהֲיָקִים. חוֹבֵשׁ דְּעֲצָמוֹת מְשִׁיקִים. טוֹבִים יִשְׂרָיִם
 וְצַדִּיקִים. יְקָרִים מְפָנִינִים וּמְכַל חֲשׂוֹקִים. כְּתֹב אֲצַבֵּעַ
 שׁוֹכֵן שְׁחֻקִים. לְנוֹצְרִימוֹ מִחֲטָא מְנַקִּים. מְצַדִּיקִים לְכָל
 בָּם עוֹסְקִים. גְּדַבְרִימוֹ בְּסִפְרֵי גְחֻקִּים. סוֹפְרִימוֹ בְּצַדִּיק
 מְחַקְקִים. עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים. פֶּאֶר לְוֵית חַן וְעֵנְקִים.
 צְדָקוֹת מִלְּאִים וְלֹא רָקִים. קְרוֹמִים טָרָם יְסוֹד אֲפִיקִים.
 (נ"א אַרְקִים) רוֹם וְעוֹמָה אֵל בָּם הַקִּים. שְׁמַעֵם לְשׁוֹשְׁנֵת
 הָעֲמָקִים. תּוֹצְאוֹתֵם לְחִיד מְמַתְקִים. מִמַּתְקִים דְּבָרֵי
 אֱלֹהִים לְאוֹמְרֵי אֵין כְּמוֹד בְּאֵלֵהָם:

קו"ח וַיֵּדְבַר אֱלֹהִים:

תָּתוּ קוֹל עֹזוֹ אֵל אֱלִים. שְׁלֵהֲבוּ לְפִידֵי גְחָלִים. רְצוּ
 בְּרָקִים קָלִים. קוֹלוֹת הֲרַעִימוּ גְלָגָלִים. צָרַח שׁוֹפֵר
 מִמַּעְלִים. פְּצָמָה רְקוּעַת שְׁעוּלִים עַמִּים אֲחִזּוּם בְּהָלִים.
 סַעַד צִירִים וְחֻכָּלִים. גְּהִי בְּיֹלְדָה חָלִים מְרַצְדִּים הָיוּ
 מְגַבְּדִים. לְבָנוֹן וְשִׁרְיוֹן כְּעֵנְגָלִים. כְּרַמֶּל וּבִשְׁן כְּמוֹ אֱלִים.
 יַחַד תְּבוֹר וְכָל תְּלוּלִים. מוֹרְחוֹ בְּגוֹבָה וּנְמַצָּאוֹ פְּסוּלִים.
 חֵי רָם רוֹאֵה שְׁפָלִים. זֶה סִינֵי כְּדָךְ לֹא הִכְלִים. וְהִטָּה
 אֱלֹיוֹ זְבוּגִים. הָעֲטִירוֹ עֲגָנִים וְעַרְפָּלִים. דָּר בּוֹ בְּשִׁנְאָן

אֲרָאִים. גֵּאוֹן קוֹלוֹ הַשָּׁמַיִם לְנִדְגָלִים. בַּסִּבִּיב הַהָר
נִגְבְּלִים. בְּנַעֲשֵׂה וּנְשַׁמַּע דָּת מְקַבְּלִים. אֲזַנֵּם שָׁם רֵאשׁ
מַלְאִים. אֲנֹכִי שָׁמַע לְכַלּוּדִים:

חון לְכַלּוּלִים הַשְּׁמַעַת מַלְיָהּ. מְפוּצֵץ הָרִים קוֹלָהּ:

ק"ח אֲנֹכִי יי אֱלֹהֵיהָ:

אֲשֶׁר כָּל פִּעְלוֹ תָמִים. בּוֹנֵה מַעְלוֹת בְּמְרוֹמִים. גּוֹדֵר
תַּחְתִּיּוֹת הַדּוֹמִים. דֹּלֵת סוּגֵר בְּעַד הוֹמִים. הַמְזַרְיַח
מְאֹרוֹת רָמִים. וּמְנַהֵג לַיְלוֹת וַיָּמִים. זִיקִים עֲשֵׂה
וְרַעְמִים. חוֹשֵׁר טָלָלִים וּגְשָׁמִים. טִיעוֹת מְגִדֵּל צְמָחֵי
תְקָמִים. יוֹצֵר וּבוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמִים. כָּל רוּחוֹתֵם בְּיָדֵי
שָׁמַיִם. לַחֲמָם אֲבִין בְּמַטְעָמִים. מַמִּית וּמְחַיֶּה וְאֲנִי חַי
לְעוֹלָמִים. נָפִי גְדוֹלִים וְעֲצוּמִים. סָלָה לְעוֹלָמִים
קַיָּמִים. עוֹזֵרָה בְּבִרְיַת אֲבוֹרַת תָּמִים. פּוֹדֵה מְסַבְּדוֹת
עֲנָמִים. צִלְלָם בְּנִבְכֵי תְהוֹמִים. קוֹרַע לְפָנֶיהָ יָמִים. רוֹעֵה
בְּמִן מַטְעָמִים. שְׂמֵדָתִי לְבַהֲרָה לִי מְאָמִים. תַּרְתִּי
לְסִגְלָה לִי מַעֲמִים:

חון מַעֲמִים חֲשֵׁתִי לְהַבְדִּילָהּ. תַּמּוּרֵי אֵל לֹא יִהְיֶה לָּהּ:

ק"ח לֹא יִהְיֶה לָּהּ:

תַּעֲוֹרַת זֹרְחִים וְצוֹלָלִים. שְׁקוּץ תּוֹעֵבוֹת וְגִלּוּלִים.
רַק וְתַהוֹ הֵם הָאֱלֹהִים. קָטֵב שְׁעִירֵי בָעֵלִים. צִלְמֵי
מַסְכּוֹת וּפְסִילִים. פְּעֵלַת תְּכַנִּירַת כָּל סְמָלִים. עֲצָבֵי
עוֹבְדֵי הָאוֹמָלָלִים. סוּמִים הָרָשִׁים וְלֹא מַמְלָלִים. נְשָׂאִים
עַד כְּתָף וְנִסְבָּלִים. מְאוּמָה לְהוֹעִיל דָּא יְכוּלִים. לֹא
עוֹזְרִים וְלֹא מְצִילִים. כְּנוֹפְלִים נְשַׁבְּרִים בְּנִבְכָלִים.
יְבוֹשׁוּ כָּל בָּם מִתְהַלְלִים. טוֹעִיָהֶם לְחוֹשֵׁף מוֹכְבָלִים
חֲגִיָהֶם מְאוּסִים וְגַעוּלִים. זְבַחֵיהֶם מְרַק פְּגוּלִים. וְנִסְכֵּיהֶם
יִין תְּרַעֲלִים. הַבְּלִיָהֶם הַפִּילוֹ חֲלָלִים. דְּתִיָהֶם חֲמוֹת

הַבָּלִים. גּוֹיִם לְתוֹפֵת נִדְגָלִים (נ"א נגדלים). בְּנֵי לְבוֹרְאֵךְ
 תִּנְהַה הַלּוֹלִים. אֵל תִּתֵּן אֶת שְׁמוֹ לְחַלּוּלִים: מִן לְחַלּוּלִים
 אֵל תִּתֵּן אֶת שֵׁם. וְסוּר מִרַע פֶּן תִּכְשַׁל וְתֵאשָׁם:
 ה"ו וס לא תשא את שם:

אֵת שֵׁם אֲדִיר בְּאֲדִירִים. בְּרוּךְ זְכוֹר לְדוֹר דּוֹרִים.
 גַּחְלִי אִישׁ מִמֶּנּוּ בּוֹעֲרִים. דָּתוֹ חָרַב לְלֵה מְפִירִים.
 הַמַּרְעִישׁ אֶרֶץ וּמַרְגִּיז הָרִים. וְגוֹעַר בַּיָּם וּמַחְרִיב קָרִים.
 זַעֲמוֹ לֹא יִכִּירוּ יְצוּרִים. חֲמָתוֹ מִנְתַּצֵּת צוּרִים. טוֹב
 לַיִשְׂרָאֵל וְנוֹקָם לְצָרִים. יַחְתּוּ מִמֶּנּוּ אֲבִירִים. כָּלֵם
 מִפְּחָדוֹ נִסְעָרִים. לוֹ מִשְׁרָתִים וְתֹארוֹ לֹא שָׁרִים. מוֹרָא
 שְׁמוֹ לִשְׂוֹא לֹא תָרִים. נִגְעָה בּוֹ יִרְעֵדוּ בְּהָ אֲבָרִים. סוּר
 מִשְׁבוּעַת שְׁקָרִים. עֲרוּךְ בְּהָ אֲלוֹת וְאֲרָרִים. פּוֹרַעַת
 מַעוֹר וּמִבְּשָׂרִים. צוֹפֶרֶת כְּעוֹף וּבֹאֶה בַּחֲדָרִים. קִירוֹת
 הוֹפֶכֶת עִם מְקָרִים. רַחֵק מִמֶּנּוּ בְּכָל דְּבָרִים. שְׁמוֹר
 שְׁבוּעַת אֶסֶר וּנְדָרִים. תִּירָא אֵל נוֹתֵן שַׁבָּת לְשׁוֹמְרִים:
 מִן לְשׁוֹמְרִים יוֹם שַׁבָּת גִּפִּישׁוֹ. עֲתִידִים בְּקִדְשׁ לְהִקְדִּישׁוֹ.

ד"ו זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת
 לְקִדְשׁוֹ:
 Darum gedenke doch
 des Ruhetages, ihn zu
 heiligen.

תכלית Er ist der Ruhe-
 punkt des himmlischen und des
 irdischen Wirkens; er ist der
 siebente, der die Zahl der Wo-
 chentage schließt, und ist der
 erste, der an der Spitze der
 Festtage steht. Er ist dem Herrn
 der Herren selbst heilig; ein
 heiliges Entzücken durchglühet
 jene, die am Sabbath ruh'n.

תְּכַלִּית כָּל פּוֹעֵל רוּם
 וְתַחַתּוֹנִים. שְׁבִיעֵי לַיָּמִים
 הַגְּמִי'ם. רֵאשׁוֹן
 לְמִקְרָאֵי זְמַנִּים. קָדוֹשׁ
 לְאֲדָנֵי הָאֲדָנִים. צְבִי
 קוֹדֵשׁ שַׁבָּת שְׁאֲנָנִים.
 פְּדַת מִדִּין יִצִּיר מִלְּפָנִים.

Der Sabbat war's, der schon das menschliche Urgeschöpf vom strengen Gericht erlöst, der ein Lobgesang angestimmt und die Gottheit versöhnte. Er ist als ein Zeichen und Denkmal zwischen dem himmlischen Vater und seinen Kindern. Beobachte alle ihn betreffenden Andeutungen, wie sie die Weisen gelehrt haben, und trage keine Last von einem Gebiet in das andere. Wer ihn entweiht wird zum Tode verurtheilt — Verkürzung des Lebens — Steinigung. — Dir ist es aus längst vergangener Zeit durch den Man bekannt, daß er am Sabbat nicht vom Himmel fiel. Der Todtenbeschwörer Zauberkunst wird gelähmt an diesem Tage, und bedenke, daß jener unerforschliche Fluß (סמבטיון) selbst am Sabbat keine Wellen wirft. Darum ruhe auch du an ihm aus von öffentlicher und häuslicher Arbeit; weihe ihn dem Allmächtigen durch heilige und erhabene Gesänge; schmücke deine Tafel mit köstlichen Gerichten; auch Knecht und Magd, selbst wenn sie dir Leibeigen sind, sollen in jeder Beziehung an deiner Ruhepflege Theil nehmen. — Der Allmächtige lehrt dich auch, Eltern und Elteste zu ehren. Die Alten haben

עֲנֵתָהּ שִׁירָה וְכִפְרָה
פָּנִים. סִימָה לְאוֹת
וְלַעֲד בֵּין אָב לְבָנִים.
נִצּוֹר יִצְיֵאוֹתֶיהָ כְּהוֹרֵי
נְבוֹנִים. מִשָּׂא בְלִי
לְרוֹצֵיָא מִבְּפָנִים.
לְמַחְקָלֶיהָ מִיתוֹת דְּנִים.
כָּרַת וּרְגִימַת אֲבָנִים.
יְדוּעָה הִיא לָךְ בְּמִן
מִיָּמִים קְדָמוֹנִים. מַעֲמוֹ
לֹא רָד בָּהּ מִמְּעוֹנִים
חֹזְבֵי אוֹב בָּהּ לֹא נִעְנִים
זְכוֹר כִּי בָהּ יִשְׁבוֹת נְהַר
צְפוֹנִים. וְנָה בָּהּ
מִמְּלֶאכֶת חוּץ וּפְנִים.
הִגָּה בָּהּ לְאֵל קְדָשׁוֹת
וּרְנָנִים: דִּשְׁן עַל שְׁלַחְנָךְ
מִעֲדָנִים. נִם עֲבַד וְאָמָה
אֲשֶׁר לָךְ נִקְנִים. בָּהּ
יְנוּחוּ עַמָּךְ בְּכָל פָּנִים. יֵא
הוֹרָה לָךְ לְכַבֵּד הוֹרִים
וְזִקְנִים:

וְזִקְנִים הַנְּעִימוֹךְ

dich von zarter Jugend an sanft geleitet; verehere sie fernerhin, damit auch du ein hohes Alter erreichst.

Ja ehre deinen Vater und deine Mutter!

Nur Gehorche deinen Erziehern, welche die treuen Pfänder noch fester band. Nur durch ihre frommen Gebete haben sie dich erhalten und dich eingeführt in den Bund des Glaubens. Erst reichte die Mutter dir die ehrenden Brüste, dann kleidete der Vater dich in zarte Gewänder, beide führten die Speisen dir zum Munde, beide erflehten dein Gedeihen in inbrünstigen Gebeten vor dem Throner in Himmels Höhen. — Wie sorgfältig haben sie dich auf ihre Schultern getragen! wie unermüdet haben sie sich für dich geplagt! wie sehr hatte jeder Schmerz, der dich ergriff, sie selbst gemartert; sie haben dich zur Gottesfurcht hingeleitet, dich in Religion und Sitten unterrichtet, dir Vermögen und Haus zum Eigenthume gegeben; sie boten dir die Gehilfen dar, und haben dich mit dem Eheband umschlungen. — Darum willfahre ihr Verlangen und kränke sie nicht durch

מִימִיָּהּ . כְּבֹדָם סְלֵהוּ יְרֵבֶה
יָמֶיהָ :

קו"ס כְּבֹד אֶת אָבִיךָ וְאֶת
אִמֶּךָ :

אֶזְוֶן לְהוֹרִיךָ בְּחֵבֶר
אֲמוּנִים . בְּעֵת יְרוּת אֹתָהּ
קוּנִים . גְּרָרוּךְ בְּבְרִית
אֵיתָנִים . דֵּי חֵלֶב שְׂדִים
לְהַמְדֵּשְׁנִים . הַמְלִבִּישׁוּךָ
לְבוּשׁ עֲדָנִים . וּמְאַכְלִים
בְּפִיךָ נוֹתָנִים . זֹעֲקִים
בְּעֵדָה תַּחֲנוּנִים . חֵתֶךָ
לְמוֹדֵר עֲלִיוֹנִים . מוֹעֲנִיךָ
עַל שְׂכָמָם כְּאוּמָנִים .
יְגִיעֵי בֶךָ שְׁבַעֵי אוֹנִים .
כָּאֵב אִם יִקְרָאךָ הֵם
מִתְעַנִּים . לִירֵאת שְׂדֵי
אוֹתָךְ מִפְּנִים . מְצוֹר
וְדַתּוֹר לְךָ מְבוֹנָנִים .
נִחְלַת הוֹן וּבֵית לְךָ
מִקְנִים . סוּמְכִים לְךָ עֶזֶר
וּמִתְחַתָּנִים . עֲשֵׂה חֶפְצָם
וְלֹא תַעֲזִי פְּנִים . פֶּן

Trog. Wehe, wenn sie dich vor den Richtern verklagen, wenn sie unter ihren Kindern einen widerspenstigen Sohn erblicken müßten? — gewiß die ganze Menschheit würde sich versteinigen! — O verlasse die Eltern nicht in ihrem vorgerückten Alter, und sei ihnen so ergeben wie ein treuer Knecht dem Herrn; nimm dann ihren Segen, welcher ein hohes Alter gewährt. Ja, so wirst du lange leben, und einst vor dem Allreinen rein erscheinen, wenn du das Ebenbild Gottes nicht moralisch mordest. —

Du sollst nicht mor-
den.

Sei vorsichtig und meide Blutgierige, die Haß und Rache in ihrem Herzen verbergen, auf boshafte Ränke sinnen, dem Leben des Gerechten nachstellen, die Arglosen belauschen und belauern, den redlichen Wanderer Schlinge legen, nach dem Blute des Nächsten muthwillig dürsten, die Mordgeschosse wuthvoll schwingen, und den Unschuldigen erbarmungslos hinschlachten. So richten sie zu Grunde das vollkommenste Werk des Schöpfers, und stürzen zur Gruft dessen Ebenbild; ein Augenblick —

יַעֲמִידוּךָ לְפָנַי דִּינִים.
צָפָה דַת סוּרֵר וּמוֹרָה
בְּבָנִים. קָרוֹל יִרְגְמוּךָ
בְּאֲבָנִים. רְאֵה פֶן תַּעֲזֹבם
לְעַרְת זְקוּנִים. שְׁרֵתֶם
כְּעֶבֶד לְאֲדוֹנִים. תִּפְלֹתֶם
קַח וְתֹארוּךְ יָמִים וְשָׁנִים:
מִן וְשָׁנִים תֹּארוּךְ וְתִזְכֶּה
פְּנֵי צַח. יִצִיר צֶלֶם אֱלֹהִים לֹא
תִרְצָח:

קו"ח לא תרצה:

תוֹר וְסוּר מֵאֲנָשֵׁי
דָּמִים. שׁוֹמְרִים בְּלִבָּם
אֵיבָה וְשׁוֹמְנִים. רִשְׁעַת
סוּד מְעַרְיָמִים. קַחַת
נַפֶּשׁ צַדִּיק זֹמָמִים.
צוֹפְנִים וְאוֹרְבִים עַל
הַמִּימִים. פַּח שׁוֹמְנִים
לְמִישְׁרִים פְּטָמִים. עַל
דָּם רַע בְּזֹדוֹן קָמִים.
שְׂאֵרַת בְּרִי מוֹת בְּאֶף
מִזְעִימִים. נָקִי רוֹצֵחִים
בְּאֵין רַחֲמִים. מְאֲבָדִים

und sie vernichten das athmende Leben. O sie geben ihrem Herzen nicht Raum für Gottesfurcht, und befördern zum Tode das unreife Alter. Fern sei es von dir zu entweihen die Erde mit unschuldigem Blute; bedenke, daß es empor zum Himmel schreiet, denn vergossenes Menschenblut muß am Menschen gerächt werden! Leben für Leben! so lautet das Vergeltungsrecht, darum ziehen sie sich das Todesurtheil zu. O fürchte das Racheschwert! entfleuch der Höllengluth! und leite deine Schritte auf die Bahn der Unschuld hin. Ja auf der Unschuld Bahn wandle, nur dann bist du vor jedem Unheil sicher; gib der Versuchung nimmer deine Keuschheit hin. —

Du sollst nicht unfeusch sein!

לא Laß dich nicht verlocken von unzüchtigen Gefellen, die schamlos ihre Nacktheit zeigen, und ihr ganzes Wesen mit dem Unflath der Wollüste befudeln. Sie suchen das Laster auf und streben nach sinnlicher Täuschung. O wie entweihen und schänden sie das Land! wie verstümmeln sie das Mei-

מעשׂה הצור תמים .
 לנבְרָא בְּצִלְמוֹ לַשְּׁחַת
 הוֹמִים . כְּרָנַע נְשָׁמָה
 מִשִּׁימִים . יִרְאֵת אֵל
 בְּלָבָם לֹא שָׁמִים .
 מוֹרְדִים נִפְשׁ לַמּוֹת בְּלֹא
 יָמִים . חָדַל מִלְּהַחֲנִיף
 גֵּיִא בְּדָמִים . זְכוּר כִּי
 יִזְעַק דָּם לְמָרוּמִים .
 וְשׂוֹפֵךְ דָּם הָאָדָם בְּאָדָם
 נִבְקָמִים . הֵן נִפְשׁ בְּנִפְשׁ
 מִשְׁלֵימִים . דֵּין הָרַג
 לְנִפְשָׁם גּוֹרָמִים . גּוֹר
 מִפְּנֵי חָרֵב זְעָמִים . כְּרַח
 לָךְ מִנְחָלֵי רֵתֵמִים .
 אֲשׁוּרֵי־יָד תִּצְעֵיד בְּתָמִים :
 בְּתָמִים תֵּלֵךְ וְתִנְצֵל
 מֵאֶף . סוֹמְרוֹ אִם לֹא
 תִנְאָף :

ק"ו לא תנאף :
 אֵל תִּתְעַרֵב בְּמִנְאָפִים
 בְּמַגְלָה עֲרִיּוֹת גּוֹפִים .
 גּוֹיִם בְּתוֹעֵבוֹת מִשְׁנָפִים .
 דּוֹרֵשֵׁי רָע וּמִבְקָשֵׁי